

Wrocław, 8 stycznia 2003 roku

WK.0913/P-24/K-53/02

**Pan
Zygmunt Kazimierzak
Starosta Powiatu Ząbkowickiego**

**ul. Sienkiewicza 11
57-200 Ząbkowice Śląskie**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na mocy ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 11 września do 22 listopada 2002 r. roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Powiatu Ząbkowickiego.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole, którego jeden egzemplarz wręczono Panu Zygmuntowi Kazimierzakowi – Staroście Powiatu w dniu podpisania.

Kontrola wykazała, że gospodarka finansowa na ogół realizowana jest prawidłowo, w sposób zapewniający wypełnianie zadań nałożonych na Powiat, jednak dokumentowanie przebiegu zdarzeń gospodarczych nie zawsze było zgodne z obowiązującymi przepisami.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia, spowodowane były głównie niezajomością lub błędną interpretacją przez pracowników obowiązujących przepisów oraz niewłaściwym obiegiem dokumentów finansowo-księgowych.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi kierownictwa oraz pracowników Starostwa, którzy przygotowywali dla potrzeb kontroli dokumenty, opracowywali wymagane informacje i zestawienia danych oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień. Również pozytywnie należy ocenić działania, podejmowane na wniosek kontrolujących, które pozwoliły wyeliminować część nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w toku kontroli. W związku z tym:

- Starosta Powiatu zwrócił dodatek specjalny oraz nagrodę uznaniową pobrane z naruszeniem postanowień art. 4 pkt 1 i art. 20 ust. 5 ustawy z 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. nr 21, poz. 124 ze zmianami),
- prawidłowo ustala się należności z tytułu ryczałtu stanowiącego zwrot kosztów za jazdy lokalne,
- dokonano przypisów należności budżetowych,
- zlikwidowano odrębny rachunek bankowy założony dla środków finansowych przeznaczonych na inwestycje.

Za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie prowadzenia rachunkowości i gospodarki kasowej odpowiada Tadeusz Bielecki – Starosta Powiatu I kadencji, który zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy o

rachunkowości ponosił odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w tym zakresie. Ponadto Tadeusz Bielecki oraz Zygmunt Kazimierczak – Wicestarosta Powiatu I kadencji, jako osoby udzielające w imieniu Powiatu zamówień, odpowiadają za nieprawidłowości w zakresie stosowania ustawy o zamówieniach publicznych.

Zgodnie z zakresami czynności, za nieprawidłowości w zakresie ewidencji księgowej, ewidencji rzeczowego majątku trwałego i egzekucji należności odpowiedzialni byli merytoryczni pracownicy Wydziału Finansowego.

Nieprawidłowości i uchybienia występowały w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

Ustalenia ogólnoorganizacyjne

W Powiecie, po odwołaniu przez Radę Powiatowego Rzecznika Konsumentów uchwałą nr XXXVI/255/2002 z 27 czerwca 2002 r., nie realizowano zadań w zakresie ochrony praw konsumentów wynikających z ustawy z 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 122, poz. 1319 ze zm.).

W Regulaminie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie nie uwzględniono zmiany z dniem 28 lipca 2001 r. art. 47a ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2001, nr 72, poz. 748), dotyczącej wskazania Zarządu (przedtem Starosta) jako podmiotu uprawnionego do zawierania stosunku pracy z kierownikiem Centrum.

Nie uregulowano w instrukcjach wewnętrznych sposobu obiegu i rozliczeń druków ścisłego zarachowania, mimo prowadzenia gospodarki tymi drukami w Wydziale Finansowym i Wydziale Komunikacji.

Księgowość i sprawozdawczość budżetowa

W obowiązującym Zakładowym planie kont nie określono zasad prowadzenia kont dla budżetu powiatu (organu), co było niezgodne z art. 10 ust 1 pkt 3 lit a ustawy o rachunkowości oraz § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 153, poz. 1752). Ponadto w zestawieniu kont syntetycznych jednostki (Starostwa) ujęto konta wprowadzone do stosowania powołanym wyżej rozporządzeniem, natomiast w opisie funkcjonowania kont nie odniesiono się do tych kont.

W załączniku nr 2 do Zakładowego planu kont zamieszczono wykaz zbiorów danych komputerowych używanych w księgowości wraz z opisem ich przeznaczenia, natomiast nie określono ich struktury wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit b ustawy o rachunkowości.

W przyjętych zasadach rachunkowości nie zamieszczono opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur wraz z opisem algorytmów i parametrów, a także nie określono daty rozpoczęcia eksploatacji oprogramowania, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wynikającego z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit c ustawy o rachunkowości.

Komputerowe dane księgowe są przenoszone na płyty CD-R w okresach miesięcznych przez pracowników Starostwa, jednakże nie uwzględniono tego faktu w przyjętych zasadach rachunkowości.

W Starostwie Powiatowym urządzenia księgowe zostały przyporządkowane do funkcjonujących rachunków bankowych, i tak odrębnie prowadzono ewidencję dla: Starostwa jako jednostki budżetowej, Funduszu Świadczeń Socjalnych, Funduszu Geodezji i Kartografii, Funduszu Ochrony Środowiska oraz dla depozytów (założono odrębne księgi rachunkowe oraz dowody księgowe miały odrębną numerację). Powyższy sposób prowadzenia urządzeń księgowych nie został opisany w przyjętym systemie zasad rachunkowości, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit b ustawy o rachunkowości.

W Starostwie Powiatowym, na podstawie porozumienia z 4 stycznia 1999 r., prowadzono obsługę księgową Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego. Wydatki Inspektoratu ponoszone były bezpośrednio z rachunku bieżącego Starostwa, jak również w sprawozdawczości budżetowej wydatki wykazywano w sprawozdaniu jednostkowym Starostwa RB-28s. Zgodnie z art. 33a ustawy o samorządzie powiatowym jednostki organizacyjne stanowiące aparat pomocniczy kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży są powiatowymi jednostkami budżetowymi. W związku z powyższym stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 24, poz. 279) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz szczegółowych zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (Dz. U. nr 122, poz. 1333) Inspektorat powinien mieć odrębny rachunek bankowy, sporządzać plan finansowy oraz jednostkowe sprawozdanie budżetowe.

W bilansie Starostwa za 2001 r. w pozycji fundusze celowe i fundusze specjalne wykazano inne kwoty niż wykazywały salda kont syntetycznych: konto 851 – „Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych” oraz konto 853 – „Fundusze pozabudżetowe”. Łączna kwota funduszy pozabudżetowych (celowych) i funduszy specjalnych wykazanych w bilansie była zgodna z łącznymi stanami tych funduszy ujętymi w ewidencji księgowej.

Dekretacje na dowodach księgowych (za wyjątkiem dowodów wewnętrznych PK) nie zawierały podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wynikającego z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

W dokumentach PK dotyczących zbiorczego zsumowania poleceń przelewu nie wymieniano pojedynczo dowodów źródłowych, co było niezgodne z art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Bankowym dowodom wpłaty stanowiącym podstawę dla sporządzanych przez Bank Spółdzielczy zestawień wpłat, a także poleceniom przelewu poborów nie nadawano numerów identyfikacyjnych, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

W księgach rachunkowych dokonywano zapisów na podstawie wewnętrznych dowodów księgowych niespełniających wymogów art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W sprawozdaniu rocznym Rb-31 gospodarstwa pomocniczego PRALNIA przy domu Pomocy Społecznej w Ziębicach za 2000 rok w pozycji – wpłata do budżetu oraz w zbiorczym sprawozdaniu o dochodach Powiatu w 2000 roku, sporządzonym 28 lutego 2001 r., wykazano kwotę 16.710 zł, pomimo że kwota 16. 710 zł została wpłacona do budżetu Powiatu 7 listopada 2001 roku. Powyższe było niezgodne z przepisem § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2000 r. w sprawie zasad i terminów sporządzania sprawozdań budżetowych jednostek samorządu terytorialnego.

W jednostkowych sprawozdaniach miesięcznych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych sporządzanych dla Starostwa Powiatowego za miesiące marzec, kwiecień i maj oraz od lipca do listopada 2001 roku, a także za miesiące styczeń, luty, kwiecień i maj 2002 roku, jak również w sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 marca 2001 roku, stwierdzono przekroczenia wydatków w paragrafach klasyfikacji budżetowej, co było sprzeczne z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 i art. 92 pkt 3 w zw. z przepisem art. 129 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Kwota wykonania wydatków wykazana w § 4240 „Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek” (1 167 zł), rozdziale 80133, dziale 801 w sprawozdaniu Rb-28S za I kwartał 2001 roku, była niezgodna z kwotą (1 000 zł) wykazaną w tej samej podziałce klasyfikacji budżetowej w sprawozdaniu za II kwartał 2001 roku, co było sprzeczne z przepisami § 10 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 24, poz. 279).

W miesięcznych sprawozdaniach jednostkowych sporządzonych dla Starostwa Powiatowego za miesiące marzec, lipiec i listopad 2001 roku wykazano w §§: 2830 „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych” (rozdział 92605, dział 926), 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” (rozdział 85111, dział 851) i 4110 „Składki na ubezpieczenia społeczne” (75020, dział 750) kwoty inne niż zapisane w tych samych podziałkach klasyfikacji budżetowej w ewidencji księgowej na koncie 130 „rachunek bieżący jednostek budżetowych”, co było sprzeczne z przepisem § 8 ust. 1 pkt 1 powołanego wyżej rozporządzenia.

Gospodarka pieniężna i rozrachunki

W raportach kasowych nie ujmowano wpłat i wypłat gotówkowych w dniu dokonania operacji, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wynikającego z art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Rozchód czeków gotówkowych nie był ujmowany na bieżąco w ewidencji druków ścisłego zarachowania.

W księgach rachunkowych zobowiązanie z tytułu naliczonego podatku od nieruchomości ujmowano na koncie 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, podczas gdy stosownie do

przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości naliczony podatek powinien być ujęty na koncie 225 – „Rozrachunki z budżetami”.

Wykazywana na 30 czerwca 2002 r. kwota należności z tytułu wydatków w związku z poręczeniem spłaty kredytu była niższa o 26 236 zł niż faktycznie poniesione wydatki na wypłaty z tytułu poręczeń spłaty kredytów bankowych. Adela Maj – Główny Księgowy Starostwa w wyjaśnieniu stwierdziła, że różnica wynikała z błędnego zapisu księgowego na koncie 810. Dowodem księgowym nr 3445 z 30 września 2002 r. dokonano stosownego przeksięgowania.

Starostwo, w związku z nieterminową spłatą zobowiązań, zapłaciło odsetki w kwocie 33 zł w 2001 r. oraz 85 zł w 2002 r. Urszula Rabiej – Skarbnik Powiatu w wyjaśnieniu stwierdziła, że opóźnienia w płatnościach i związane z tym odsetki spowodowane były nieterminowym dostarczeniem faktur do Wydziału Finansowego.

Zarząd uchwałą nr 162/2002 r. z 28 marca 2002 r. wprowadził do budżetu rozchód w kwocie 25 000 zł, podczas gdy pożyczka w powyższej kwocie została udzielona Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opiekuńczo-Leczniczemu w Ziębicach już 7 marca 2002 r., co było niezgodne z art. 109 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych

Wykonanie budżetu

Zarząd nie podejmował czynności windykacyjnych w stosunku do należności czynszowych oraz opłat z tytułu trwałego zarządu uiszczanych po terminach wynikających z umów dzierżawy oraz decyzji dotyczących oddania nieruchomości w trwałą zarząd; ponadto od nieterminowo uiszczanych czynszów nie naliczono odsetek.

Dochody ze sprzedaży nieruchomości ujmowano w § 084 - Wpływy ze sprzedaży wyrobów i składników majątkowych zamiast w § 077 – Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 18 lipca 2000 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. nr 59, poz.688 ze zm.).

Za wydanie paszportu pobierano, oprócz opłaty paszportowej określonej rozporządzeniem Rady Ministrów z 19 grudnia 1996 roku w sprawie opłat paszportowych (Dz. U. nr 152, poz. 725 ze zm.) w wysokości 100 zł, dodatkową opłatę w wysokości 15 zł. Pobieranie dodatkowej opłaty na podstawie koncesji w 2001 i 2002 roku wykraczało poza dyspozycje art. 14 ustawy z 19 listopada 1999 roku Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. nr 101, poz. 1178 ze zm.).

Przy rozliczaniu poleceń wyjazdu służbowego pracowników Starostwa stwierdzono uchybienia wobec przepisów obowiązującego do 31 grudnia 2001 r. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 1 czerwca 1998 roku w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. nr 69 poz. 454 ze zm.), zaś od 1 stycznia 2002 r. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 19 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. z 2001 roku nr 151, poz. 1720).

Przepisy powołanych wyżej rozporządzeń stosowano również do wystawiania i rozliczania poleceń wyjazdu służbowego radnych Powiatu, podczas gdy mają do nich zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 lipca 2000 roku w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych powiatu (Dz. U. nr 66, poz. 799 ze zm.).

Odpisów na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych dokonywano w terminach i wysokości niezgodnych z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz. U. z 1996 roku Nr 70, poz. 335 ze zm.), z którego wynika, że równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do 30 września tego roku, z tym, że w terminie do 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75 % należnego odpisu.

Dom Pomocy Społecznej w Henrykowie nie przedkładał sprawozdań wymaganych przepisem § 14 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 30 czerwca 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad i form współdziałania administracji publicznej z innymi podmiotami oraz wzorów ofert, umów i sprawozdań z realizacji zadań pomocy społecznej (Dz. U. nr 55, poz. 662), a sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu za rok 2001 złożone przez Dom Dziecka „Jutrzenka” w Bardzie nie odpowiadało wzorowi określonymu w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

Koło Gospodyń Wiejskich ze Stolca oraz Klub Górski „K2” przy Oddziale PTTK w Ząbkowicach Śląskich, które otrzymały dotację w 2001 roku, nie złożyły pisemnego sprawozdania z realizacji dotowanego zadania, co było sprzeczne z pkt 7 załącznika nr 1 do uchwały Rady Powiatu Ząbkowickiego nr XV/101/2000 z 24 lutego 2000 roku w sprawie trybu udzielania dotacji z budżetu Powiatu Ząbkowickiego na cele publiczne związane z realizacją zadań powiatu, podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku, który stanowi, że rozliczenia dokonuje podmiot, który otrzymał dotację przedkładając Zarządowi pisemne sprawozdanie w ciągu trzech miesięcy od dnia ostatniej raty dotacji, jednak nie później niż do 31 stycznia następnego roku kalendarzowego.

Zamówienia publiczne

Z postępowań o udzielenie zamówień publicznych: „na wykonanie 62 punktów szczegółowej osnowy geodezyjnej III klasy na gminie Stoszowice” oraz „na wykonanie 20 sztuk regałów magazynowych ze stali i pomalowanych farbą proszkową”, przeprowadzonych w trybie zapytania o cenę, nie sporządzono dokumentacji podstawowych czynności, co było sprzeczne z przepisem art. 26 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, z którego wynika, że w postępowaniu o zamówienie publiczne, którego wartość nie przekracza równowartości 30 000 EURO, zamawiający obowiązany jest prowadzić dokumentację podstawowych czynności związanych z postępowaniem, zawierającą informację określoną w art. 25 ust. 1, 2, 4, 5, 9 i 15 ustawy.

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę cyfrowych urządzeń wielkoformatowych wraz z oprzyrządowaniem i oprogramowaniem (ploter atramentowy – szt. 1,

skaner – szt. 1, cyfrowa drukarko-kopiarka A3 – szt. 1) zamawiający nie odrzucił ofert 4 firm pomimo, że oferty te jako sprzeczne z postanowieniami Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, w myśl przepisu art. 27a ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych, należało odrzucić. Firma RAND Sp z o. o., wybrana w toku postępowania, nie dołączyła do swojej oferty listy instalacji w Powiatowych Ośrodkach Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, w Starostwach Powiatowych oraz innych firmach geodezyjnych na terenie Polski, wielkoformatowych tego samego typu co przedstawiony w ofercie, realizowanych przez oferenta w okresie od 1 stycznia 2000 roku.

Mienie komunalne

Nie podawano informacji o wywieszeniu w siedzibie właściwego urzędu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej, co było niezgodne z przepisem art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

Dowody księgowe dotyczące przyjęcia środków trwałych lub ich przekazania nie były sporządzane w miesiącu dokonania operacji gospodarczej, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Część mienia przejętego w drodze komunalizacji od Skarbu Państwa w latach 2001 i 2002 nie została ujęta w ewidencji księgowej Starostwa. Ponadto sprzedaż nieruchomości dokonana przez Powiat w 2002 roku, jak również nabycie nieruchomości w drodze darowizny w 2001 roku, nie zostały zaewidencjonowane na koncie 011. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Ewidencja analityczna środków trwałych była prowadzona niezgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 30 grudnia 1999 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. nr 112, poz.1317 ze zm.) ustalającymi trzyszczeblowy podział środków trwałych na grupy, podgrupy i rodzaje (ewidencja nie uwzględniała podgrup i rodzajów).

Umarzano środki trwałe o wartości przekraczającej 3 500 zł w całości jednorazowo, oraz umarzano środki trwałe o wartości początkowej nieprzekraczającej 3 500 zł z zastosowaniem stawek umorzeniowych. Powyższe było niezgodne z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, zgodnie z którymi środki trwałe o wartości powyżej 3 500 zł umarza się przy zastosowaniu stawek określonych w powołanej ustawie, zaś środki trwałe o wartości poniżej 3 500 zł należy umarzać jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania.

W dniu 26 czerwca 2000 r. Powiat nabył udział członkowski w banku Spółdzielczym w Ząbkowicach Śląskich w wysokości 2000 zł, pomimo że Rada Powiatu nie podjęła uchwały określającej zasady zbywania, nabywania udziałów i akcji, o której mowa w przepisie art. 12 pkt 8 ppkt g ustawy o samorządzie powiatowym.

Dywidendy od zakupionych udziałów w 2001 roku w wysokości 193,14 zł, a w 2002 roku w wysokości 323,18 zł, zaewidencjonowane zostały na koncie 030 - finansowy majątek trwały, pomimo

że jest to dochód Powiatu stosownie do art. 8 pkt 8 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Nabycie udziałów w spółce oraz udziałów w Banku Spółdzielczym, nie zostało ujęte w ewidencji księgowej w miesiącu dokonania operacji gospodarczej, co pozostawało w sprzeczności z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Rozliczenie ujawnionych w wyniku przeprowadzonej w 2000 r. inwentaryzacji różnic w ewidencji środków trwałych nie zostało zatwierdzone przez Starostę, co było niezgodne z instrukcją obiegu dokumentów finansowo-księgowych.

Zadania zlecone i realizowane w ramach porozumień

Wydatki poniesione na dotacje udzielone na podstawie porozumień zawartych przez Powiat Ząbkowicki z gminami Stoszowice, Kamieniec Ząbkowicki, Ziębice oraz Złoty Stok na dofinansowanie schronisk młodzieżowych zostały zaklasyfikowane w § 2830 „dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych”, zamiast § 2310 „Dotacje celowe przekazane gminie lub miastu stołecznemu Warszawie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego”, co było sprzeczne z klasyfikacją budżetową.

Odprowadzane przez Powiatową Inspekcję Nadzoru Budowlanego na rachunek Starostwa Powiatowego dochody Skarbu Państwa nie były przelewane na rachunek Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w terminach odpowiednio do 15 i 25 dnia danego miesiąca, co było sprzeczne z przepisem § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 10 listopada 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad, trybu i terminów opracowywania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami oraz przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych na realizację tych zadań (Dz. U. nr 100, poz. 1077).

Rozliczenia finansowe jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi

Nie wszyscy kierownicy jednostek organizacyjnych Powiatu przedkładali sprawozdania budżetowe, co było sprzeczne z przepisami § 4 ust.1 pkt 2 lit b, c, f rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 24, poz. 279). Ponadto Starosta nie sporządził kwartalnych sprawozdań o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych (Rb-Z) oraz kwartalnych sprawozdań o stanie należności (Rb-N) Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym oraz Funduszu Ochrony Środowiska, co było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 2 lit d powołanego rozporządzenia.

Gospodarstwo pomocnicze PRALNIA przy Domu Pomocy Społecznej w Ziębicach wpłacało do budżetu w latach 2000 i 2001 kwoty zysku w terminach i wysokości niezgodnych z przepisami § 43 ust. 1 i § 44 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych,

gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz szczegółowych zasad i terminów rocznych rozliczeń wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (Dz. U. nr 122, poz. 1333), z których wynika, że gospodarstwo pomocnicze wpłaca do budżetu połowę osiągniętego zysku, a ostatecznej rocznej wpłaty z zysku do budżetu dokonuje się w ciągu 15 dni od przyjęcia rocznego sprawozdania finansowego przez jednostkę budżetową lub odpowiednio zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

W uchwale Rady Powiatu nr XXXII/214/2001 z 14 grudnia 2001 roku w sprawie dotacji dla gospodarstwa pomocniczego PRALNIA przy Domu Pomocy Społecznej w Ziębicach nie określono w jaki sposób została skalkulowana stawka dotacji. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 117 ust. 1 i ust. 3 ustawy o finansach publicznych, z których wynika, że z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje przedmiotowe dla gospodarstw pomocniczych, kalkulowane według stawek jednostkowych.

W 2001 roku Powiatowemu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opiekuńczo-Leczniczemu w Złotym Stoku udzielono dotacji na dofinansowanie kosztów remontu i realizacji inwestycji w kwocie 150.000 zł. Z przedłożonego przez ZOZ rozliczenia dotacji wynika, że jej część w kwocie 37.018,63 zł przeznaczono na inny niż wskazany w umowie cel, tj. na opłaty za energię elektryczną oraz na zakup oleju opałowego. Zwrotu niewłaściwie wykorzystanej dotacji nie zażądano, co pozostawało w sprzeczności z § 3 ust. 2 umowy z 3 września 2001 roku, z którego wynika, że dotacja niewykorzystana lub wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem podlega zwrotowi do budżetu.

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu - działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. nr 55, poz. 577) - wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości opisanych szczegółowo w protokole kontroli, a w szczególności o:

1. Realizowanie zadań samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów zgodnie z przepisami ustawy z 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 122, poz. 1319 ze zm.).
2. Aktualizowanie regulaminów organizacyjnych podległych Powiatowi jednostek, w trybie art. 36 ust. 1 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1592 ze zm.).
3. Formalne uregulowanie sposobu obiegu i rozliczeń druków ścisłego zarachowania, znajdujących się w Starostwie, stosownie do przepisów art. 35a ust. 3 ustawy o finansach publicznych.
4. Dostosowanie Zakładowego planu kont do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U nr 153, poz. 1752).

5. Dokonanie przez Starostę aktualizacji dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. nr 76, poz. 694). Uregulowanie w zasadach rachunkowości przyjętego faktycznie systemu prowadzenia odrębnych ksiąg rachunkowych wraz z odrębną numeracją dowodów księgowych, przyporządkowanych do funkcjonujących rachunków bankowych stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit b ustawy o rachunkowości.
6. Założenie przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, funkcjonujący jako powiatowa jednostka budżetowa, odrębnego rachunku bankowego oraz sporządzanie przez Inspektorat planów finansowych i sprawozdań budżetowych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych...(Dz.U. Nr 122, poz. 1333) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24 poz. 279).
7. Wykazywanie w bilansie Starostwa wielkości wynikających z odpowiednich kont syntetycznych ksiąg rachunkowych Starostwa.
8. Zobowiązanie Skarbnika do ujmowania w księgach rachunkowych operacji gospodarczych wyłącznie na podstawie dowodów księgowych spełniających wymogi określone w art. 20 i w art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz do prowadzenia ksiąg rachunkowych w sposób zapewniający odzwierciedlenie stanu rzeczywistego, zgodnie z art. 24 ust. 2 tej ustawy.
9. Zobowiązanie Skarbnika do ewidencjonowania w księgach rachunkowych obrotów gotówkowych zgodnie z art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości, wprowadzania zmian w ewidencji dotyczącej majątku trwałego zgodnie z postanowieniami powołanej wyżej ustawy, bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych zgodnie z art. 20 ust. 1 tej ustawy oraz bieżące prowadzenie ewidencji druków ścisłego zarachowania.
10. Weryfikowanie sprawozdań jednostkowych przedkładanych Zarządowi Powiatu, zgodnie z § 10 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
11. Bezwzględne przestrzeganie zasad wyrażonych w art. 26 ust. 1 pkt 2 oraz w art. 92 pkt 3 w zw. z art. 129 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, według których dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowych, a ujęte w budżecie jednostki sektora finansów publicznych wydatki stanowią nieprzekraczalny limit.
12. Ujmowanie należności i zobowiązań na kontach przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz w zakładowym planie kont.
13. Podjęcie działań zapewniających sprawny i terminowy obieg tych dokumentów celem niedopuszczenia do powstawania zobowiązań przeterminowanych. Przestrzeganie procedur wynikających z instrukcji obiegu dokumentów finansowo – księgowych.
14. Windykacja nieterminowo uiszczanych czynszów i opłat z tytułu trwałego zarządu oraz naliczanie odsetek od nieterminowo uiszczanych czynszów.

15. Klasyfikowanie dochodów i wydatków budżetu Powiatu zgodnie z klasyfikacją paragrafów dochodów i przychodów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Finansów z 18 lipca 2000 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. nr 59, poz. 688 ze zm.).
16. Wystawianie pracownikom Starostwa poleceń wyjazdu służbowego i ich rozliczanie zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 19 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 151, poz. 1720 ze zm.) a radnym powiatu - zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 lipca 2000 roku w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych powiatu (Dz. U. nr 66, poz. 799 ze zm.).
17. Przelewanie odpisów na bankowy rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w terminach i wielkościach określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.).
18. Przestrzeganie przepisów ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 72, poz. 664), w szczególności art. 19 ust. 1 pkt 8 i art. 27a ust. 1 pkt 1, a także postanowień ustawy w zakresie dokumentowania przebiegu postępowania.
19. Egzekwowanie od Domu Pomocy Społecznej w Henrykowie oraz Domu Dziecka „Jutrzenka” w Bardzie terminowego przedkładania Starostwu Powiatowemu sprawozdań określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 30 czerwca 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad i form współdziałania administracji publicznej z innymi podmiotami oraz wzorów ofert, umów i sprawozdań z realizacji zadań pomocy społecznej, a od pozostałych podmiotów - otrzymujących dotacje na podstawie art. 118 ustawy o finansach publicznych - przedkładania sprawozdań z realizacji zadań w terminach określonych w uchwale Rady Powiatu Ząbkowickiego nr XV/101/2000 z 24 lutego 2000 roku w sprawie trybu udzielania dotacji z budżetu Powiatu. Egzekwowanie i weryfikowanie dokumentów potwierdzających prawidłowe rozliczenie udzielonych dotacji.
20. Podawanie do publicznej wiadomości informacji o wywieszeniu w siedzibie Starostwa wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. z 2000 r. nr 46, poz. 543 ze zm.).
21. Dokonywanie odpisów umorzeniowych zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz klasyfikowanie środków trwałych zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. nr 112, poz. 1317).
22. Podjęcie działań mających na celu usankcjonowanie przez Radę Powiatu nabycia przez Powiat udziałów członkowskich w Banku Spółdzielczym w Ząbkowicach Śląskich.

23. Ujmowanie wpływów z tytułu dywidend od papierów wartościowych na dochody budżetowe zgodnie z ustawą z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 – 2003 (Dz.U. Nr 150, poz. 983 ze zm.).
24. Przekazywanie pobranych dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych, pomniejszych o określone w odrębnych przepisach dochody przysługujące powiatowi z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący subkonto dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację, w terminach odpowiednio do 13 i 23 dnia danego miesiąca, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 listopada 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu i terminów opracowywania planów finansowych z zakresu administracji rządowej ... (Dz.U. nr 100, poz. 1077 ze zm.).
25. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej w zakresie realizowania obowiązków sporządzania i przedkładania sprawozdań budżetowych.
26. Egzekwowanie od kierowników gospodarstw pomocniczych terminowych i pełnych wpłat z zysku gospodarstwa zgodnie z przepisami § 44 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz szczegółowych zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu ... (Dz.U. nr 122, poz. 1333).
27. Określanie w uchwałach przyznających dotacje przedmiotowe skalkulowanych stawek jednostkowych stosownie do art. 117 ust 1 ustawy o finansach publicznych.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Juliusz Lipski
Przewodniczący Rady Powiatu Ząbkowickiego